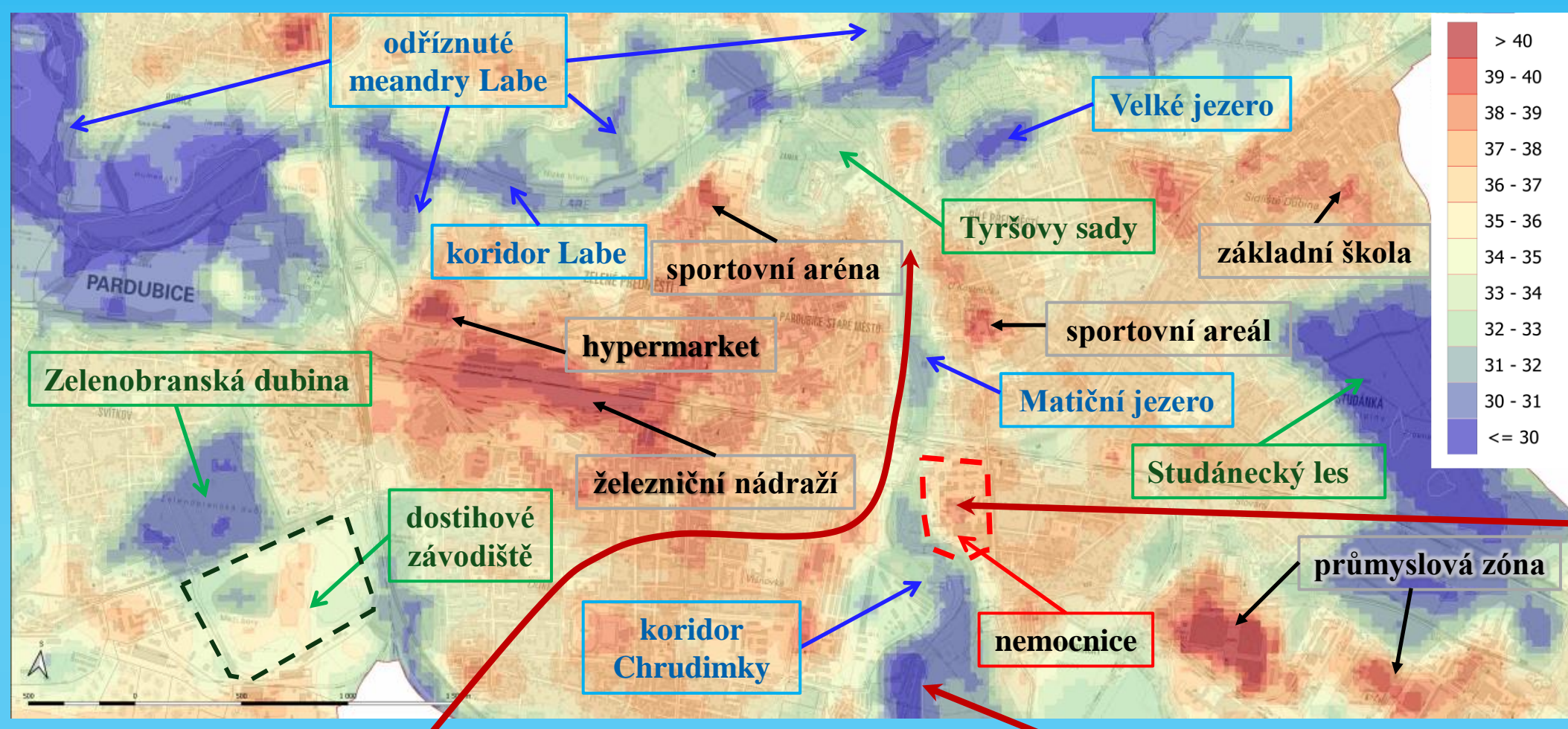

Modrozelená infrastruktura

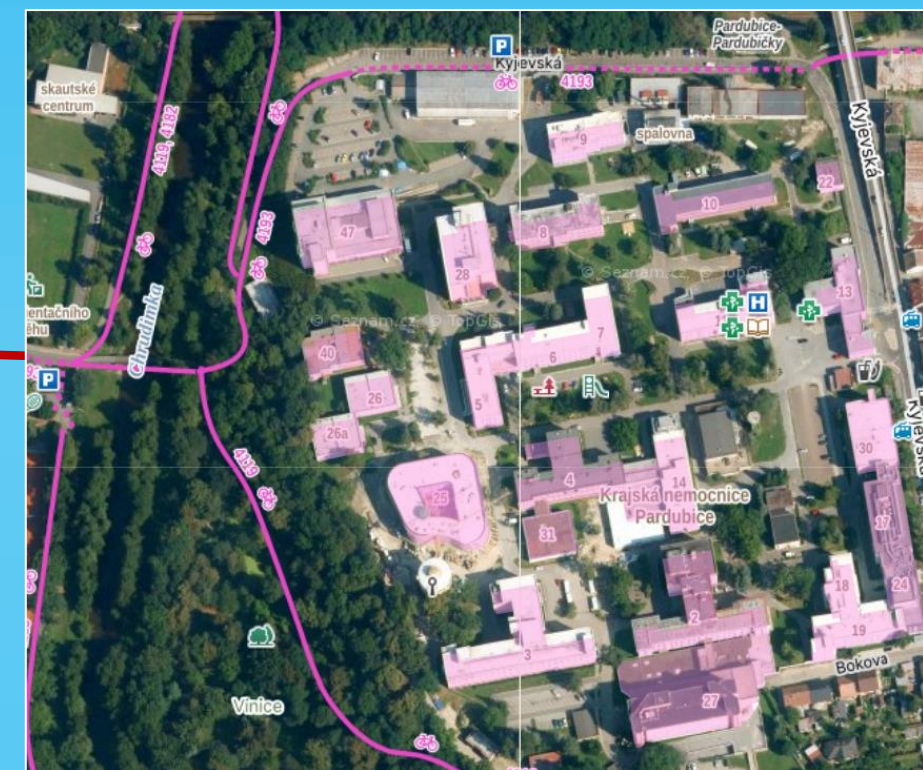
její využití pro adaptaci zastavěného území vůči dopadům změny klimatu a k podpoře ekosystémových služeb intravilánu

(foto: Alex Kempný)

Soustředíme se na příčiny problému

Teplota povrchu v Pardubicích dne 26. 6. 2019, 11.44 hod.
(zdroj: www.pardubice.eu, upraveno)

Díky přítomnosti vzrostlých stromů v celém areálu nemocnice se prostor za slunečního dne zahřívá zřetelně méně, než jinak podílem zástavby srovnatelný areál sportoviště s doprovodnými budovami.

Klíčovou roli v regulaci teploty krajiny hraje vegetace, a to zejména vzrostlé stromy. Voda sama nestačí, zvláště je-li obklopena zástavbou.

Vážme si stromů, zvláště těch starých, a využijeme naplno jejich potenciál.

(okolo r. 1975, zdroj: www.ancienttreeforum.org.uk)

(2008, po bezpečnostním ořezu a za plotem)

Band Stand Oak (Hempstead, Velká Británie)

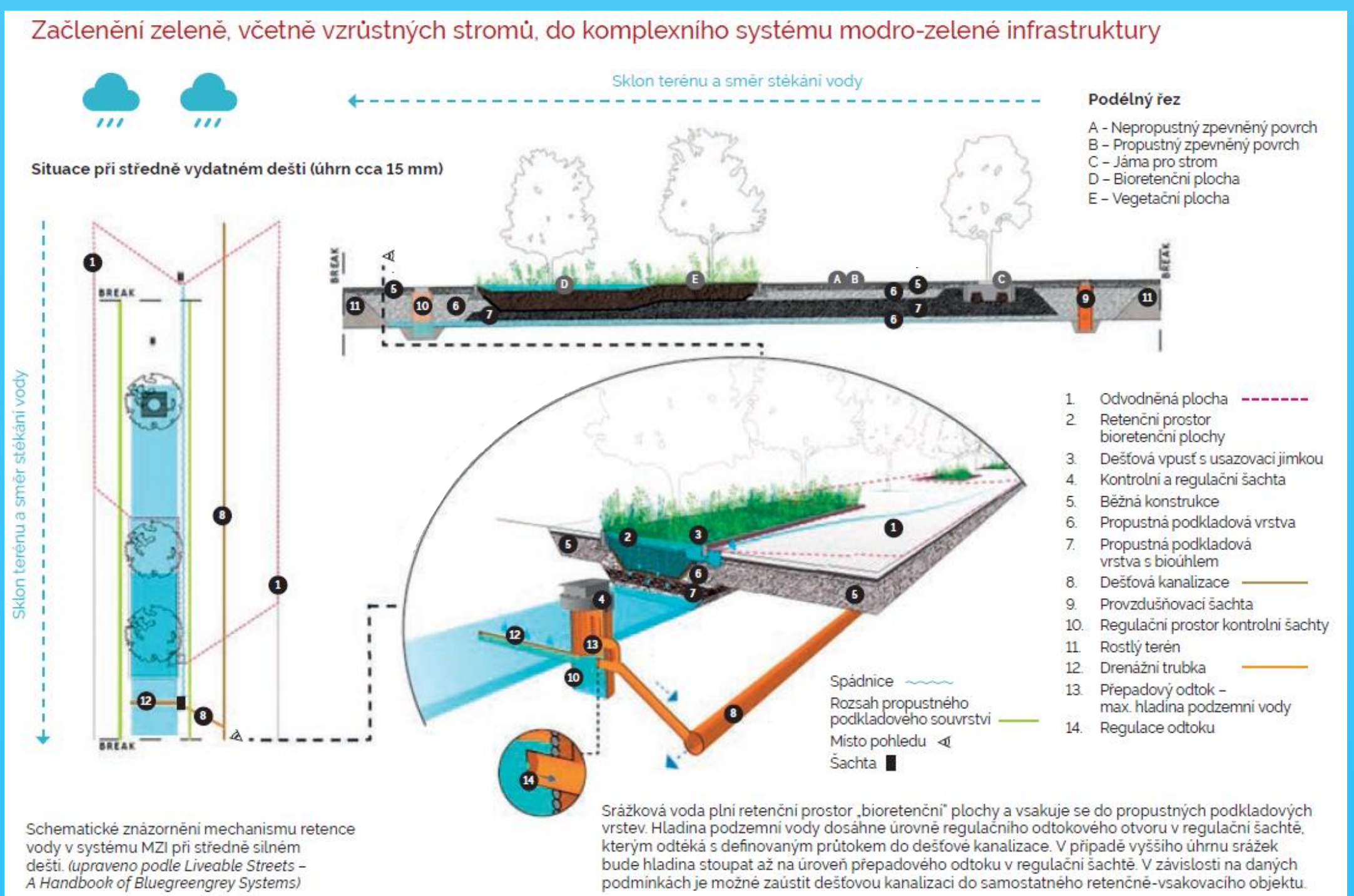
– cca 450 let starý dub byl po devastující bouři z bezpečnostních důvodů radikálně ořezán a obehnán plotem. Lidem nic nehrozí a strom může růst dál. Díky tomu může plnit ekologické funkce, kterých by nová výsadba nedosáhla mnoho desítek let.

Propojení systému hospodaření se srážkovou vodou se sídelní zelení:

- ✓ Potenciál zeleně i systému hospodaření se srážkovými vodami je plně využit až jejich vzájemným propojením.
- ✓ Zimní solení není překážkou svedení srážkové vody z komunikací do vegetačních prvků. Nedostatek vody na jaře a v létě škodí vegetaci, včetně stromů, mnohem více, než zimní solení.

Další přínosy stromů pro lidské zdraví ověřené výzkumy:

- ✓ snižování znečištění ovzduší – včetně např. polévatého prachu a těžkých kovů
- ✓ snižování obezity a rizika vzniku kardiovaskulárních onemocnění, včetně infarktu myokardu
- ✓ snižování stresu, deprese a pocitu úzkosti a smutku, tendencí k příliš impulzivnímu jednání

- ✓ přímé snížení koncentrace stresového hormonu kortizolu
- ✓ zlepšování smyslového vnímání, paměti, pozornosti, logického myšlení a schopnosti se soustředit;
- ✓ pouhý výhled oknem na skupinu stromů urychluje zotavování po operaci a snižuje potřebu analgetik

Povodňová úprava koryta Litavky v Králově Dvoře (Just T., <https://strednicechy.ochranaprirody.cz>).

Intravilánová revitalizace potoka Lauter s protipovodňovou funkcí, Bad Staffelstein, Bavorsko (<https://strednicechy.ochranaprirody.cz>).

Dešťová retenční nádrž v nákupního centra v Ivanovicích (www.kafelenka.cz).

Retenční tůň/mokřad na srážkové vody ze zpevněných ploch, Lochotínský park, Plzeň (www.envic-sdruzeni.cz).

Hledejme řešení s (nej)větším pozitivním přínosem.

Jednoúčelová vs. komplexní řešení

Dosahují obě řešení povodňové ochrany stejných efektů z hlediska celkové adaptability území vůči dopadům změny klimatu? „Bavorské“ řešení vedle povodňové kapacity koryta pamatuje také na ekologickou stabilitu toku a jeho odolnost vůči suchu. Posílena je také schopnost odstraňování antropogenního znečištění vody.

Technická vs. přírodě blízká opatření

Oba znázorněné prvky plní stejný technický úkol – zachycení srážkových vod z nepropustných povrchů. „Plzeňské“ opatření však vytvořením přírodě blízkého mokřadního biotopu efektivně podporuje biodiverzitu území, posiluje odolnost parkových porostů suchu a přispívá k posílení přirozeného cyklu vody.

V porovnání s přísně technickou retenční nádrží navíc přírodní biotop zvyšuje estetickou hodnotu parku.

➤ Umožňují-li to místní podmínky, dostaneme s přírodě blízkým opatřením vždy více muziky za méně peněz.